

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6To/9/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119011699
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emil Dubňanský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8119011699.4

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Emila Dubňanského a sudcov JUDr. Petra Farkaša a JUDr. Rastislava Vargu PhD, L.LM., MBA na verejnom zasadnutí konanom dňa 06. mája 2020, v trestnej veci obž. E. B. a spol., pre prečin podielníctva podľa § 231 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona, o odvolaniach obžalovaného E. B. a zákonnej zástupkyne ml. D. B. proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 15T/4/2019 zo dňa 12. novembra 2019, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. poriadku z a m i e t a odvolania obžalovaného E. B. a zákonnej zástupkyne obžalovaného mladistvého D. B. N. B..

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 15T/4/2019 zo dňa 12. novembra 2019 boli obžalovaní E. B. a ml. D. B. v bode 2/ uznaní za vinných zo spáchania prečinu podielníctva podľa § 231 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona, na tom skutkovom základe, že

-ml. D. B. v presne nezistenom čase v nočných hodinách zo dňa 27.05.2018 do rána dňa 28.05.2018 v obci Y., okr. E., v rodinnom dome s popisným číslom XX, v ktorom bol na návšteve, prevzal od D. I. finančnú hotovosť vo výške 400,- € aj napriek tomu, že mu D. I. povedal, že tieto peniaze z domu ukradol, následne ráno dňa 28.05.2018 ml. D. B. dal 200,- € svojmu bratovi E. B., ktorý finančnú hotovosť od neho prevzal aj napriek tomu, že vedel, že peniaze sú ukradnuté.

Za to bol obž. ml. D. B. podľa § 231 ods. 1 Tr. zákona, § 117 ods. 1 Tr. zákona s použitím § 38 ods. 2, 3 Tr. zákona, za prevahu poľahčujúcich okolností uvedených v § 36 písm. j), písm. l) Tr. zákona a nezistenia priťažujúcich okolností uvedených v § 37 Tr. zákona uložený trest odňatia slobody v trvaní 2 (dva) mesiace.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zákona bol výkon uloženého trestu podmienene odložený a podľa § 50 ods. 1 Tr. zákona okresný súd určil skúšobnú dobu na 1 (jeden) rok.

Obžalovanému E. B. bol za vyššie uvedené konanie uložený podľa § 231 ods. 1 Tr. zákona, s použitím § 38 ods. 2, 3 Tr. zákona, pri vyváženom pomere poľahčujúcich okolností uvedených v § 36 písm. d), l) Tr. zákona, oproti priťažujúcim okolnostiam uvedených v § 37 písm. m) Tr. zákona, trest odňatia slobody v trvaní 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 Tr. zákona bol obžalovaný zaradený na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia.

Súčasne bol odsúdený D. I. a obžalovaní ml. D. B. a E. B. zaviazaní podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku spoločne a nerozdielne nahradiť poškodenému E. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XX, okr. E., škodu vo výške 550,- Eur.

Proti tomuto rozsudku podali čo do výroku o uloženom treste odvolanie obžalovaný E. B. a zákonná zástupkyňa ml. D. B..

Obž. E. B. podal odvolanie z dôvodu, že uložený trest považuje za neprimerane prísny s tým, že bližšie dôvody odvolania uvedie po doručení rozsudku, čo sa do rozhodnutia odvolacieho súdu nestalo.

Zákonná zástupkyňa obž. ml. D. B. N. B. podala odvolanie tiež len čo do výroku o treste, pretože tento považuje za neprimerane prísny. Súd zároveň nezohľadnil tú skutočnosť, že mladistvý obžalovaný je prvopáchatelom a tým pádom mohol upustiť od potrestania. Ďalšie dôvody odvolania mala doručiť po prevzatí rozsudku, čo však neučinila.

Na základe takto podaných odvolaní krajský súd v zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolatelia podali odvolania, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo, prihliadajúc aj na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. a dospel k záveru, že odvolania nie sú dôvodné.

Úvodom krajský súd v tejto trestnej veci konštatuje, že obžalovaní E. B. a ml. D. B. na hlavnom pojednávaní konanom dňa 12.11.2019, po zákonom poučení, urobili vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku, t.j. že sú vinní zo páchania skutku, ktoré bolo po splnení procesného postupu podľa § 333 ods. 3 písm. c/, d/, f/, g/, h/ Tr. por., a po návrhu prokurátora prijaté súdom, s tým, že dokazovanie v rozsahu, v akom sa obžalovaní priznali, sa nevykoná a vykonajú sa dôkazy súvisiace s výrokom o treste a náhrade škody.

Vychádzajúc z ust. § 257 ods. 5 Tr. por. a § 371 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku, po preskúmaní trestného spisu, odvolací súd uvádza, že nezistil žiadne zásadné porušenie práva obžalovaných na obhajobu vo vzťahu k prijatému vyhláseniu výroku o vine.

Keďže v danej trestnej veci bolo podané odvolanie obžalovanými E. B. a zákonnou zástupkyňou ml. D. B. len čo do výroku o treste, krajský súd nezistiac dôvody dovolania uvedené v § 371 ods. 1 Tr. poriadku, preskúmal len tento napadnutý výrok.

Konanie obžalovaných bolo po právnej stránke zákonným spôsobom posúdené ako prečin podielníctva podľa § 231 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona. Obžalovaní tým, že nadobudli vec (peniaze), ktorá bola získaná trestným činom (krádežou) spáchaným inou osobou (D. I.) s tým, že mali vedomosť o tom, že peniaze boli ukradnuté, svojím konaním naplnili po objektívnej aj subjektívnej stránke skutkovú podstatu tohto prečinu.

Okresný súd sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia zaoberal aj poľahčujúcimi a priťažujúcimi okolnosťami, pričom u obžalovaného ml. D. B. zohľadnil prevahu poľahčujúcich okolností - teda to, že sa k spáchaniu skutku priznal a svoj čin úprimne oľutoval (§ 36 písm. l/ Tr. zákona), ako aj to, že pred spáchaním skutku viedol riadny život (§ 36 písm. j/ Tr. zákona), pričom priťažujúce okolnosti nezistil.

Je možné sa stotožniť s poľahčujúcou okolnosťou uvedenou v § 36 písm. l/ Tr. zákona, avšak ohľadne vedenia riadneho spôsobu života je potrebné uviesť, že obžalovaný mladistvý sa v minulosti viackrát dopustil činu inak trestného (lúpeže) ako aj priestupkov, za čo nebol trestne stíhaný, resp. priestupkovo postihnutý pre nedostatok veku pre jeho trestnoprávnu, prípadne priestupkovú zodpovednosť. Taktiež ÚPSVaR Prešov vykonal s mladistvým a jeho matkou výchovno-sociálny pohovor dňa 15.01.2018, zameraný na elimináciu jeho činnosti inak trestnej. Mladistvý pri ňom prisľúbil, že sa bude správať slušne, avšak svoj sľub nedodrжал a 19.01.2018 sa podieľal na spáchaní ďalšieho trestného činu lúpeže. Na sociálnom pohovore dňa 15.02.2018 bol maloletý upozornený na trestnoprávne dôsledky v prípade, ak neupustí od doterajšieho spôsobu života, pretože dňa 28.01.2018 dosiahol vek trestnoprávnej zodpovednosti. Mladistvý D. pokračuje v páchaní protispoločenskej činnosti aj po podaní podnetu o uloženie výchovného opatrenia na Okresnom súde Prešov dňa 20.02.2018. Dňa 29.06.2018 bolo voči mladistvému vznesené obvinenie pre trestný čin výtržníctva, spáchal tri priestupky - voči občianskemu spolunažívaniu, proti majetku a porušením všeobecne záväzného nariadenia Mesta Prešov o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov.

Z uvedené je teda zjavné, že obžalovaný mladistvý v žiadnom prípade nežije riadnym spôsobom života, a teda mu nemala byť priznaná poľahčujúca okolnosť uvedená v § 36 písm. j/ Tr. zákona. Z dôvodu absencie odvolania prokurátora a zákazu zmeny k horšiemu (§ 322 ods. 3 Tr. por.) ale nemohol krajský súd toto pochybenie okresného súdu napraviť.

Vo vzťahu k obž. E. B. súd prvého stupňa ustálil prevahu poľahčujúcich okolností spočívajúcich v tom, že spáchal čin, ktorý je predmetom tohto trestného konania vo veku 18 rokov, teda vo veku blízkom veku mladistvých (§ 36 písm. d/ Tr. zákona), ako aj v tom, že sa k spáchaniu trestného činu priznal a trestný čin úprimne oľutoval (§ 36 písm. l/ Tr. zákona), oproti priťažujúcej okolnosti vyplývajúcej z toho, že bol už za trestný čin odsúdený (§ 37 písm. m/ Tr. zákona), s čím sa stotožnil aj krajský súd a aj keď v rozsudku okresný súd nesprávne uvádza vyvážený pomer týchto okolností, uvedená zjavná nesprávnosť nemala vplyv pri ukladaní druhu trestu ani jeho výmery.

Súd prvého stupňa zároveň oboznámil listinné dôkazy - rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 41T/76/2017 zo dňa 8.12.2017, rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 41T/80/2017 zo dňa 8.12.2017, týkajúce sa obž. E. B., ako aj správy a charakteristiky - rozhodnutia okresného úradu, výpisy z ústrednej evidencie priestupkov MV SR, vyjadrenie ÚPSVaR Prešov zo dňa 27.02.2019, správy mesta Prešov, správa ÚPSVaR Prešov zo dňa 28.02.2019 a zo dňa 21.12.2018, správy FNsP Prešov, správy Sociálnej poisťovne, odpisy z registra trestov a lustrácie GP SR, na ktoré na tomto mieste poukazuje aj krajský súd a to z dôvodu ich opätovného neuvádzania.

Po vyhodnotení všetkých zistených okolností prvostupňový súd uložil obžalovanému ml. D. B. trest odňatia slobody v trvaní 2 mesiace. V čase spáchania skutku mal obžalovaný D. B. iba 14 rokov. Obžalovanému ml. D. B. bol ukladaný trest odňatia slobody vzhľadom k tomu, že bolo preukázané, že obžalovaný sa už v minulosti dopúšťal viacerých protispoločenských konaní, avšak pre nedostatok veku boli konania voči nemu zastavené. Ide však o trest na spodnej hranici trestnej sadzby, nakoľko takto určený trest odňatia slobody vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov. Zároveň tento trest dostatočne vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Súd prvého stupňa zároveň podmienene odložil výkon uloženého trestu odňatia slobody za uloženia skúšobnej doby na 1 rok, rešpektujúc pritom zásady ukladania trestov mladistvým uvedené v Trestnom zákone a mal zato, že hrozba výkonu trestu odňatia slobody je dostatočnou motiváciou pre obžalovaného viesť do budúcnosti riadny život a zároveň poskytuje obžalovanému možnosť začleniť sa do rodinného a sociálneho prostredia, čo vo výkone trestu odňatia slobody by bolo ťažko dosiahnuteľné.

Čo sa týka obžalovaného E. B., tomu okresný súd uložil trest odňatia slobody v trvaní 6 (šesť) mesiacov nepodmienečne najmä s poukazom na ust. § 49 ods. 2 Trestného zákona, ktorý neumožňuje obžalovanému podmienene odložiť výkon trestu odňatia slobody, ak súd odsudzuje páchatel'a za úmyselný trestný čin spáchaný v skúšobnej dobe podmienene odsúdenia. Obžalovaný bol rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 8.12.2017 sp. zn. 41T/80/2017 uznaný vinným zo spáchania pokračujúceho zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Trestného zákona, za čo mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 20 mesiacov, ktorého výkon bol podmienene odložený a určená mu bola skúšobná doba 36 mesiacov. Súčasne bol zrušený výrok o treste z rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 41T/76/2017 čl. 148 zo dňa 8.12.2017, ktorým bol obžalovaný uznaný vinným zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zákona a z prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1 Tr. zákona. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 8.12.2017 a skúšobná doba plynie do 8. decembra 2020. Obžalovaný sa teda teraz súdnej trestnej činnosti dopustil v skúšobnej dobe podmienene odsúdenia. Prvostupňový súd má za to, že takto určený trest odňatia slobody zabezpečí ochranu spoločnosti pred obžalovaným tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov.

Nakoľko obžalovaný E. B. nebol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin, zaradil súd prvého stupňa obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Krajský súd, plniac si prieskumnú povinnosť, na tomto mieste konštatuje, že okresný súd postupoval vecne správne a zákonne ako pri určovaní druhu trestu tak aj jeho výmery, pričom prvostupňový súd

v rámci všeobecných zásad platných pre ukladanie trestov dostatočne vyhodnotil všetky okolnosti, ako aj momenty, ktoré ovplyvňujú požiadavku ochrany spoločnosti a občanov pred páchaním takejto trestnej činnosti, pričom zväžil aj okolnosti na strane obžalovaných. Keďže v dvojnásťstannom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, je preto nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa, ktoré si osvojil.

Odvolací súd sa preto stotožnil s rozhodnutím okresného súdu ohľadne výšky trestu a spôsobu jeho výkonu, a zastáva názor, že takto uložené tresty v plnej miere zodpovedajú zásadám pre ukladanie trestov, vzhľadom na vyššie uvedené a to aj z hľadiska individuálnej a generálnej prevencie. Prihliadal pritom i na spôsob spáchania činu a jeho následok, na hodnotenie osôb obžalovaných, ich pomery a možnosti nápravy, z čoho vyvodil záver, že boli splnené zákonné podmienky pre uloženie takýchto trestov. Krajský súd sa taktiež stotožnil s rozhodnutím prvostupňového súdu o podmiennečnom odložení výkonu trestu odňatia slobody u ml. D. B. ako aj o zaradení obžalovaného E. B. na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia z dôvodov bližšie uvedených v napadnutom rozsudku, na ktoré týmto odkazuje.

Vo vzťahu k výrokom o náhrade škody obžalovaným, tieto nenapadla odvolaním ani jedna z procesných strán, a preto neboli podrobené bližšiemu prieskumu.

Pokiaľ ide o odvolacie námietky obžalovaného E. B. je potrebné poukázať na to, že práve osoba obžalovaného, ktorá má dva záznamy v registri trestov, spáchanie teraz súdeného trestného činu v dobe cca pol roka od posledného odsúdenia a na začiatku plynutia skúšobnej doby podmiennečného odsúdenia, viaceré priestupkové konania, odzrkadľujú postoj obžalovaného k dopúšťaniu sa protiprávnej činnosti a ku vedeniu riadneho spôsobu života. Z uvedeného je zrejmé, že obžalovaný E. B. si z toho nechal ponaučenie a nevyužil možnosť danú mu zo strany štátu, aby viedol riadny život a nedopúšťal sa ďalšej trestnej činnosti a je preto na neho potrebné pôsobiť výkonom nepodmiennečného trestu odňatia slobody vo výmere určenej okresným súdom. Ukladanie iného druhu trestu by nezodpovedalo princípu individuálnej a generálnej prevencie a priečilo by sa aj zásadám pre ukladanie trestov.

K odvolaniu zákonnej zástupkyne ml. D. B. je nutné uviesť, že aj keď obžalovaný sa priznal k spáchaniu činu, v zmysle § 98 písm. a/ Tr. zákona, súd môže upustiť od potrestania mladistvého, ktorý spáchal prečin, jeho spáchanie ľutuje a prejavuje účinnú snahu po náprave, ak vzhľadom na povahu spáchaného činu a na doterajší život mladistvého možno dôvodne očakávať, že už prejednanie veci pred súdom postačí na jeho nápravu. Vychádzajúc z uvedeného jedným z predpokladov pre upustenie od potrestania je aj bezúhonný život mladistvého pred spáchaním prečinu, ako aj po ňom. Práve doterajší život obžalovaného mladistvého preukazuje, že tento v minulosti sa dopustil viacerých závažných činov inak trestných (viacnásobné lúpeže) ako aj priestupkov, pričom k jeho trestnému a priestupkovému konaniu nedošlo z dôvodu nedostatku veku. Na obžalovaného výchovne nepôsobili ani pohovory uskutočnené na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, kde prisľúbil polepšenie a nepáchanie ďalšej protiprávnej činnosti a aj napriek tomu sa v krátkej dobe mal dopustiť ďalších konaní, za ktoré je aj v súčasnosti trestne stíhaný. Je teda zrejmé, že na obvineného je potrebné pôsobiť práve takým druhom trestu a v takej výmere, ako to uložil prvostupňový súd, pričom obžalovaný ďalším spôsobom svojho života preukáže, či výkon uloženého trestu bude alebo nebude potrebný.

Z týchto dôvodov krajský súd vyhodnotil odvolania obž. E. Fiedora a zákonnej zástupkyne ml. Mária Fiedora ako nedôvodné a postupom podľa § 319 Tr. poriadku ich zamietol.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.